

หลักสูตรวิชาชีพจัดการศึกษาต่อเนื่อง รูปแบบกลุ่มสนใจ วิชาการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ
จำนวน 5 ชั่วโมง กลุ่มอาชีพเกษตรกร
ศูนย์ศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอห้วยราช

1.ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความ เข้มแข็งให้แก่ เศรษฐกิจชุมชน ที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้อง กับ ศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึง และเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งใน ระดับภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคง ให้แก่ประชาชนและ ประเทศชาติ

สภาพสังคมปัจจุบัน มนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติ ถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย โดยเฉพาะ ด้านการดำรงชีวิต และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการ ประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยงตัวเองและ ครอบครัวยังมีสิ่งทีถือว่าเป็นภาระหนัก คืออาหารเพื่อบริโภค ประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้าง ขึ้นหรือมาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด

การพัฒนาหลักสูตรอาชีพ จัดทำขึ้นโดยทำการศึกษา สํารวจ และวางแนวทางการพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเกษตรกร และการพัฒนาด้านการจัดการแบบบูรณาการโดยใช้หลักกระบวนการ “ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง” มาจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดความเข้มแข็ง และยั่งยืนในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม จึงได้ จัดทำหลักสูตรการประกอบอาชีพการปลูกพืชผักโดยวิธีเกษตรอินทรีย์ โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก เพื่อให้ท้องถิ่นและ หน่วยงานในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม เป็นการสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ในครัวเรือนและการขยาย โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ ควบคู่กับการฟื้นฟู และอนุรักษ์ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ไปพร้อมกับการพัฒนาด้าน คุณธรรม จริยธรรม และมุ่งเน้นให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่ม และ สร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน

2.หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ สำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ มีหลักการดังนี้

1. เป็นการจัดหลักสูตรด้านเกษตรกรรม ที่มีความยืดหยุ่น ทั้งด้านหลักสูตร การจัดการกระบวนการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผล เน้นบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ของ ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ และศักยภาพของ ทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่
2. การจัดการศึกษาการประกอบอาชีพการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติมุ่งเน้นให้ผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้มีอาชีพแล้ว และต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง โดยการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึง เท่าเทียมกัน เน้นความรู้คู่คุณธรรม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

4. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ผู้ไม่มีอาชีพหรือผู้ที่มี อาชีพแล้ว และต้องการพัฒนาอาชีพของตนเองให้มีความมั่นคง ให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.จุดหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ สำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มีจุดหมายดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับตนเอง
2. กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน และสังคม
3. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการ ในอาชีพ
4. กลุ่มเป้าหมายมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้
5. กลุ่มเป้าหมายมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

4.กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

5. ระยะเวลา หลักสูตรกลุ่มสนใจ 5 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 4 ชั่วโมง

ระหว่างวันที่ 13 – 14 กุมภาพันธ์ 2563

6.โครงสร้างหลักสูตร

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ
จำนวน 5 ชั่วโมง กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.ช่องทางการประกอบอาชีพ การปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ	1 บอกความสำคัญของการประกอบ อาชีพการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ธรรมชาติ 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการ ประกอบอาชีพการปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ ธรรมชาติได้แก่การ ลงทุน แหล่ง ทุน ความ ต้องการของตลาด หลักการ ตลาด กรรมวิธีการผลิต และ การขนส่ง 1.3 บอกและ	1 ความสำคัญในการประกอบ อาชีพ การปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ธรรมชาติ 1.2 การวิเคราะห์ความเป็นไป ได้ในการ ประกอบอาชีพการ ปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ ธรรมชาติ 1.2.1 การลงทุนและแหล่งทุน 1.2.2 ความต้องการของตลาด 1.2.3 หลักการตลาด 1.2.4 กรรมวิธี 1.2.5 การขนส่ง 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ 1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อ ของ จริง สื่อบุคคลในชุมชน ประเทศ และโลก เพื่อนำข้อมูลการคิดวิเคราะห์ และใช้ในการ ประกอบอาชีพที่มีความ เป็นไปได้ในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพการปลูกพืชผัก เกษตร อินทรีย์ธรรมชาติจากข้อมูล ต่างๆ 1.3 ศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้การ ปลูก พืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติใน ชุมชน 1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปราย	1	

	หาแหล่งเรียนรู้ได้ 1.4 บอกลักษณะทางการ ประกอบอาชีพ การ ปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ธรรมชาติ	การ ปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ธรรมชาติ 1.4.1 ความเสี่ยง จากภัยธรรมชาติ 1.4.2 ความ คุ่มค่าในการลงทุน 1.4.3 ความต้องการด้านการ ตลาด	เกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการ ปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติใน รูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้า คนกลาง แปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดย คำนึงความ เสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และ ความต้องการของ ตลาด	
--	---	--	--	--

**รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ
จำนวน 5 ชั่วโมง กลุ่มอาชีพเกษตรกร**

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ทักษะการ ประกอบอาชีพ การปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์ ธรรมชาติ	2.1 เตรียมการ ประกอบอาชีพการปลูก พืชผักเกษตรอินทรีย์ ธรรมชาติ - สถานที่/ พื้นที่ - คัดเลือกสาย พันธุ์ - เตรียมพื้นที่สำ หรับเพาะปลูกพืช ผัก เกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ 2.2 ฝึกทักษะการ ประกอบอาชีพการ ปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ธรรมชาติ - เพาะปลูก - ดูแลบำรุงรักษา/การ ใส่ปุ๋ย - เก็บเกี่ยวผลผลิต - บรรจุภัณฑ์ 2.3 ดูแลรักษาเพื่อ บริโภคหรือจำ หน่าย	2.1 ขั้นตอนการเตรียมการประกอบ อาชีพ การปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ธรรมชาติ 2.1.1 สถานที่/พื้นที่ 2.1.2 การคัดเลือกสาย พันธุ์ 2.1.3 การเตรียมพื้นที่สำ หรับ เพาะปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ธรรมชาติ 2.2 ขั้นตอนฝึกทักษะการประกอบ อาชีพ การปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ธรรมชาติ 2.2.1 การเพาะปลูก 2.2.2 การดูแลบำรุงรักษา/ การใส่ปุ๋ย 2.2.3 การเก็บเกี่ยวผลผลิต 2.2.4 การบรรจุภัณฑ์ 2.3 ขั้นตอนการดูแลรักษาเพื่อ บริโภคหรือ จำ หน่าย	วิทยากรบรรยายให้ความรู้และฝึก ปฏิบัติ 2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการปลูก พืช ผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ 2.2 อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้การ ปลูก พืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ 2.3 จัดทำแผนการฝึกทักษะการ ประกอบ อาชีพ 2.4 ดำ เนินการเรียนรู้และฝึกทักษะ ตาม หลักสูตร 2.5 จดบันทึกผลการ เรียนรู้ 2.6 ดำ เนินการวัดผลประเมินผล ตามที่ หลักสูตรกำหนด	2	

**รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ
จำนวน 5 ชั่วโมง กลุ่มอาชีพเกษตรกรกรม**

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ	<p>3.1 บริหารจัดการในการประกอบ อาชีพการปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์ ธรรมชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดูแลรักษา คุณภาพพืชผัก - ลดต้นทุนในการผลิตพืชผัก <p>3.2 จัดการการตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งโฆษณา ประชาสัมพันธ์ - ส่งเสริมการขายและ การบริการ <p>3.3 จัดการความเสี่ยง</p> <p>3.3.1 วิเคราะห์ศักยภาพในการ ประกอบอาชีพการปลูก พืชผักเกษตร อินทรีย์ธรรมชาติ</p> <p>3.3.2 แก้ปัญหาความเสี่ยงในการ ประกอบอาชีพการปลูก พืชผักเกษตร อินทรีย์ธรรมชาติ</p>	<p>3.1 การบริหารจัดการในการประกอบ อาชีพการปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์ ธรรมชาติ</p> <p>3.1.1 การดูแลรักษา การควบคุม คุณภาพพืชผัก</p> <p>3.1.2 การลดต้นทุนในการผลิต พืชผัก</p> <p>3.2 การจัดการการตลาด</p> <p>3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้า ที่ใช้ บริการ/คู่แข่ง</p> <p>3.2.2 การโฆษณา ประชาสัมพันธ์</p> <p>3.2.3 การส่งเสริมการขายและ การบริการ</p> <p>1.3 การจัดการ ความเสี่ยง</p> <p>3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพ ในการประกอบอาชีพการปลูก พืชผัก เกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ค่าใช้จ่าย 2) ผลกำไร 3) คู่แข่ง 4) วิธีการลดต้นทุน <p>3.3.2 การแก้ปัญหาความเสี่ยง ในการประกอบอาชีพการปลูก พืชผัก เกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ</p>	<p>วิทยากรบรรยายให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ</p> <p>3.1 การบริหารจัดการ จัดให้ ผู้เรียน</p> <p>3.1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ การ บริหารจัดการ</p> <p>3.1.2 การกำหนดและควบคุม คุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>3.1.3 ศึกษาการลดต้นทุนการผลิต แต่คุณภาพ คงเดิม</p> <p>3.1.4 ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัย ความ เสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางใน การจัดการ ความเสี่ยง</p> <p>3.2 การบริหารจัดการ การตลาด</p> <p>3.2.1 ศึกษาข้อมูลการตลาด และ วิเคราะห์ความต้องการ ของตลาดในชุมชน</p> <p>3.2.2 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และ แผนการตลาด</p> <p>3.2.3 ดำ เนินการตาม กระบวนการ จัดการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต กำหนด ราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า</p>		2

7.การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสารและภูมิปัญญา
2. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. ฝึกปฏิบัติจริง

8.สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสาร
 - 1.1 เอกสารประกอบการเรียนรู้
 - 1.2 ใบงาน
 - 1.3 ใบความรู้
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
 - เว็บไซต์ www.doac.go.th/library/index.html
3. ภูมิปัญญา
4. สถานประกอบการ

9.การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

10.การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

11.เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

12.การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น